

מחקר במרכז הרפואי לגליל: שיתוף חולים הסובלים מאי ספיקת כליות מתקדמת בטיפול דיאליזה: חלום או מציאות?

ביותר, לאור העובדה שמרבית המטופלים בקהילה, בהשוואה למטופלים בבתי חולים, צעירים יותר, ועם פחות מחלות רקע נלוות. מהמחקר עולה, כי הפער שקיים בין הרצון להשתתף בטיפול לבין ההשתתפות בפועל, אינו ניתן להסבר רק ע"י מרכיבים אישיותיים, מחלות רקע ומיקום היחידה. עוד עולה, כי על מנת להביא לרמת השתתפות גבוהה יותר מצד המטופל, יש צורך בהצגת ההזדמנויות להשתתפות בטיפול ע"י הצוות המטפל והתאמת נהלי הארגון.

ייעול תהליכי טיפול והתאמתם ליכולות ולהעדפות המטופלים, חשוב בשגרה ועשוי אף לתרום להתנהלותם בשעת חירום. שיתוף המטופלים בטיפול, יטיב ניצול יעיל של משאבים וכוח אדם, ויתרום להעצמתם הרגשית בתקופות מאתגרות, כמו במלחמה הנוכחית. מדובר באחד מתוך 11 מחקרים שקיבלו מענק כספי בסך 10,000 ש"ח, בתמיכת הנהלת המרכז הרפואי לגליל והעומד בראשו, פרופ' מסעד ברהום. ■■■

צילום: רוני אלבוט

משתתפות המחקר

עם רמות השכלה נמוכות יותר, ומטופלים רווקים. למרבה ההפתעה, למרות שמרבית המטופלים הביעו התעניינות בהשתתפות בטיפול, רק כמחציתם השתתפו בו. 136 מהנשאלים (40%) דיווחו על ההשתתפות בפועל בשתי משימות טיפול ומעלה. ההשתתפות בפועל היתה נמוכה יותר בקרב מטופלים בקהילה. מדובר בנתון מעניין

של מטופלים במכוני דיאליזה בבתי חולים ובקהילה. המחקר התבצע ב-4 יחידות דיאליזה (שני בתי חולים ושתי יחידות בקהילה), והיה מבוסס על 339 שאלונים שמולאו ע"י המטופלים. 302 מהנשאלים (89%) הביעו התעניינות בכיצוע משימות טיפול. עוד עולה, כי נרשמה התעניינות נמוכה יותר בקרב מטופלים

במרכז הרפואי לגליל בנהריה ביצע מחקר הבדוק השתתפות פעילה של חולים הסובלים מאי ספיקה כלייתית מתקדמת (המודיאליזה) בטיפול שהם מקבלים.

מדובר בטיפול כלייתי תלופי, הנמשך כ-4 שעות, בתדירות של שלוש פעמים בשבוע, במטרה לסלק חומרי פסולת מהדם. ההשתתפות בטיפול ההמודיאליזה כוללת פרמטרים שונים, ממזידת לחץ דם ומשקל, ועד לחיבור עצמי למכונת הדיאליזה.

המחקר מבוצע במסגרת לימודי הדוקטורט של חוה קורץ, אהות במכון ההמודיאליזה, בהנחיית ד"ר סיון שפיצר, פרופ' קרל סקורצקי, לשעבר דיקן הפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בר אילן בגליל, פרופ' אפרת שדמי מאוניברסיטת חיפה, ומנהלת המחלקה הנפרולוגית, ד"ר אתי קרוזל-דוילה, הפועלת ותומכת בקידום המחקר. כמו כן משתתף בו הצוות הסיעודי של המכון.

מטרת המחקר היתה להבין אתרמת ההתעניינות וההשתתפות בפועל